

Kmet, delavec in obrtnik
naj bodo narodu vodniki!

Izaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 50—
za pol leta . 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem ne
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasiló „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vsako uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in tož-
be v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorovki
ulici Mav. 7. — Telefon
Inter. št. 506. — Račun
pri pošti, čekovnem na-
vodu št. 11.568.

Boj proti korupciji.

Za nedeljo dne 30. maja je skli-
can v Ljubljano shod proti korup-
ciji. Na shod vabijo dr. Korošec,
Ljuba Davidović, dr. Spaho in Jo-
ca (ne Ljuba) Jovanović, povab-
ljeni pa so pristaši strank, katerim
načeljujejo omenjeni gospodje.

Boj proti korupciji je danes sil-
no popularno geslo, tako popular-
no, da se mora izpremeniti prej ali
slej v debelo demagogijo in v
strankarsko izrabljanje. S tem pa
tak boj že izgublja svojo moralno
podlago in postane otročji in sme-
šen.

Mi vsi si domišljamo, da dobro
vemo, kaj je korupcija. Natančno
pa tega vendar nihče ne ve! Če po-
vabi zastopnik tuje države naše za-
stopnike pred sklepanjem kake
važne pogodbe na sijajno večerjo,
da jih spravi v dobro voljo in v
ugodno razpoloženje — kaj je to?
Ali je to že korupcija ali še ne?

Splošno pa pravimo, da je ko-
rupcija, če kdo s podkupovanjem
itd. doseže kakšne ugodnosti za
svojo osebo na škodo javnosti. Te
vrste korupcijo ima menda večina
ljudi v mislih, kadar govori o ko-
rupciji.

Te vrste korupcijo so spoznale
po vojni in tudi že med vojno vse
evropske države. Tudi kraljevina
SHS v tem oziru ni izvzeta, pa tu-
di Slovenija ne in tudi Ljubljana
ne. Ta bolezen se je razpasla po-
vsod, kjer je zavladovalo dobičkar-
stvo in pohlep po prijetnem, brez-
delnem življenju.

Proti korupcijski kugi pa so se
dvignili po vseh deželah pošteni
moralni ljudje in so začeli že od
svojega početka proti njej neiz-
prosno boj. Zanimivo je, da se pri-
nas pojavljajo ljudje, ki hočejo po
njihovi lastni trditvi korupcijo za-
treti šele danes! Ali nismo imeli
korupcije več kot preveč v državi
in po deželah že od l. 1918. na-
prej? To je nekoliko zagonetna
zadeva, ki jo je treba pojasniti, da
bomo znali pravilno oceniti seda-
nji boj proti korupciji.

Ko so se l. 1918. in l. 1919. poja-
vili prvi srbski listi v Beogradu,
so objavljali dan za dnem nešteto
dejanj, ki vsa spadajo v vrsto ko-
rupcije. Pripovedovali so, da pri-
hajajo iz Pariza v Beograd v diplo-
matskih kovčegih dragocene tkan-
nine, seveda brez carine. Med voj-
no so gotovi ljudje tihotapili platin
iz zavezniških držav v neprijateljske
države. Dobro kupčije »so«
delali med vojno in tudi še po voj-
ni z dragimi zdravili. Skoro ni mi-
nil dan, da niso zalotili kakšnega
prekupea z dolarji. Tudi slovite

izvoznice so postale za marsikoga
jako lepa podlaga kasnejšega bla-
gostanja. Velika večina takih slav-
nih del pa se je vršila z zlorabo
uradne oblasti. Tako smo brali in
še danes lahko beremo v beograd-
skih listih že leta 1918 in 1919.

V tisti dobi, ko so take kupčije
najbolj cvetele, smo imeli v Beo-
gradu parlament. Sicer le začasen
parlament, ampak vendarle parla-
ment. V tem parlamentu je sedelo
tudi mnogo sedanjih poslancev,
med temi dr. Korošec, Ljuba Da-
vidović, dr. Spaho in drugi. Ti so
pripadali različnim strankam, ki
so se na vladi vedno menjavale.
Enkrat so vladali demokrati in so-
cialisti pod Davidovićem, potem
radikali in dr. Korošec, potem zo-
pet vsi, kakor so pač nanesti stran-
karski boji. V tedanjem parlamen-
tu se je govorilo, kakor se da do-
kazati s stenografskimi zapisniki,
tudi o raznih korupcijskih aferah,
celo o takih, pri katerih so bili
udeleženi neki poslanci sami. A
kaj se je zgodilo? Če smo prav po-
učeni, je parlament nastopil samo
proti enemu poslancu, ki je izgu-
bil mandat, vse drugo pa je utoni-
lo v globokem morju pozabljenja.
Gospodje, ki so imeli marsikaj na
vesti, so bili zopet poslanci, posta-
jali so celo ministri in ljudje, ki si
danes stiskajo roke v »boju proti
korupciji,« so jih ravno tako pri-
jazno stiskali največjim korupcijs-
nikom, s katerimi so sedeli lepo
skupaj v vladi! ... To je trajalo ce-
lih sedem let in niti eden se ni
zganil in rekel, da z ljudmi, ki ni-
so pošteni, ne more sedeti skupaj,
dokler se ne očistijo!

To je zgodovinska resnica, zna-
na vsakomur, kdor je zasledoval
politično življenje v Beogradu zad-
njih sedem let. Zgodovinska in ne-
pobitna resnica pa je tudi, da je
pravi boj proti korupciji začel šele
Stjepan Radić in on in nihče dru-
gi ni vrigel Pašića! Ni to zasluga
dr. Korošca, tudi ne politični
uspeh g. Davidovića, da je padel
Nikola Pašić, ampak to je rezultat
protikorupcijskega boja, ki ga je
začel Radić in hrvaški parlamen-
tarni klub! Res je, da je v tem bo-
ju dobil tudi hrvaški klub nekaj
ran, to pa ne more zasluge Radi-
ćeve v tej zadevi prav nič zmanj-
šati! Če v parlamentu ne bi bili
glasovali proti korupciji radićevci,
bi bila vsa akcija Korošec-Davido-
vićeve akcije klavarno pogorela!

Na vprašanju korupcije je padla
tudi prejšnja vlada. Toda ne zara-
di korupcije same na sebi, ampak
zaradi načina glasovanja, ker so

radićevci glasovali vsled nesporaz-
ma z radikali za drugačno resolu-
cijo proti korupciji kakor pa radi-
kali (ki pa so glasovali tudi proti
korupciji). Zaradi tega nesporaz-
uma je prišlo do krize in nastopila
je nova — sedanja — vlada, kate-
re se prejšnje interpelacije ne ti-
čejo. Naravno bi bilo, da bi opozi-
cija svojo protikorupcijsko inter-
pelacijo obnovila, ker vlada sama
sebe vendar ne bo interpelirala.
Do sobote pa, ko pišemo te vrstice,
se to ni zgodilo, ampak gospod-
je so se odločili, da pojdejo »med
narod« in to najprej v Ljubljano!

Nam je prav, če pridejo gospod-
je najprej v Ljubljano. Tudi Ljub-
ljana ima svoje politične in denar-
ne korupcije baje jako mnogo na
duši, kakor se namreč govori! Mo-
goče bo kdo na nedeljskem zboro-
vanju povedal kaj več in povedal,
kdo je grešil in na čem, tako da
bo mogoče stvar zasledovati pred
sodiščem. Toda pričenjati boj pro-
ti korupciji, ti korupciji, ki vlada v
državni upravi itd., baš v Ljublja-
ni, to je naivnost prve vrste. Boj
proti korupciji se mora bojevati in
dobojevati v Beogradu in to v par-
lamentu, kjer se delajo zakoni, ne
pa v dvorani ljubljanskega Unio-
na, kjer se pač lahko hujska in
uganja najdebelejša demagogija,

ne more se pa nič pozitivnega in
veljavnega skleniti! Kdor hoče pro-
ti korupciji resen boj, ga mora za-
četi in nadaljevati v Beogradu, ko-
mur pa se gre le za volilne krogli-
ce, ta bo prišel mogoče na svoj rač-
un tudi v Ljubljani — ali pa tudi
ne!

Če bi se namreč šlo sklicateljem
shoda res za resen boj proti ko-
rupciji, bi se morali postaviti na
splošno, nadstrankarsko stališče in
povabiti vse, ki so dobre volje in
pošteni, na sodelovanje. Da pa go-
spodom ne gre za resen boj proti
korupciji, ampak samo za volilne
kroglice, so dokazali s tem, da na
shod niso povabili naše stranke,
ki je prva šla v ogenj proti korup-
ciji tam, kjer boj nekaj zaleže,
namreč v beogradskem parlamen-
tu. Zato tudi mi ne moremo sma-
trati akcije gg. Davidovića in Ko-
rošca za resne, ampak jo smatra-
mo le za poskus, da se s tem sho-
dom popravi na račun »boja pro-
ti korupciji« zelo omajana politič-
na veljavnost dr. Korošca. Rado-
vedni smo le, če bo na tem shodu
g. Davidović prebral na glas dr.
Koroševim volilem tisto pismo, v
katerem je pred približno 3 leti
označil kot korupcionista — sa-
moga dr. Korošca! Ali more še kdo
take ljudi imeti za resne?

Zakaj moramo vsi v kmetisko stranko?

Delamo, kakor smo delali leta
1919, 1920 in kakor smo delali
pred vojno, a kaj imamo od te-
ga? V prejšnjih letih smo za
svoje pridelke dobili delu pri-
merno plačilo, a kaj je danes?
Danes dobimo za kravo več kot
polovico manj, za krompir, fižol,
žito, konje, sploh za vse kar ima-
mo za prodati, pa polovico ali
celo $\frac{3}{4}$ manj kot prejšnja leta.
Vrednost posestev je tudi padla
za polovico, po nekaterih krajih
celo za večji procent. — Od kod
ta velikanski padec cen? Ko so
vendar cene manufakture, žele-
znine, špecerije, sploh vseh fi-
stih reči, ki jih moramo mi kupiti,
ostale skoro na isti višini. Neka-
teri pravijo: »dvig naše valute je
temu kriv«. A to ni mogoče; kajti
naš denar se ni dvignil za polovi-
co vrednosti, ki jo je imel tedaj
ko je bil krompir po 8 kron, žito
16 kron, pšenica 22 kron itd.

Sedaj ko smo prišli do zaključ-
ka, da ni porast dinarja kriv foli-
kega padca cen naših proizvo-
dov, se pač mora vsak vprašati:
kdo pa je potem kriv tako veli-

kega padca cen naših pridelkov?
In odgovoriti si moramo na že-
lost, da smo sami mnogo zakri-
vili na temu.

Če na sejmu govorimo s kmeti
iz raznih vasi, bo vsak povedal o
težavah, da je že pri vsaki drugi
hiši pristaš druge stranke, da se
gledajo ko mačke in psi, namesto
da bi se vsi združili. Kajti vsi so
kmetje, delavci, vsi delajo z ro-
kami in vsi imajo iste interese,
iste cilje. A povsod si delajo med
sabo težave, namesto da bi se
združili v močno falango proti
našim izkoriščevalcem, proti naj-
šim pijavkam. Povejte mi, kam
pride gospodarstvo, kjer oče vle-
če na eno stran, mati na drugo,
otroci zopet vsak na svojo? Kaj
si mislijo posli? Če je gospodar-
stvo večje, tudi oni začnejo, po
vzgladu domačih, vleči na svojo
stran, izkoriščajoč nastali nejas-
ni položaj. In tako je z našim na-
rodnim in državnim življenjem.
Če se bomo vsi združili, bom naj-
močnejša sila v naši državi. Kaj-
ti v naši državi je 80% kmetov,
ljudi, ki v potu svojega obraza

služijo kruh. Država smo mi. In kakor bomo mi uredili državno upravo, tako se nam bo godilo. Zato moramo imeti pazne oči na upravo države, kajti od nje je odvisna naša eksistenca.

Nekateri pravijo: »Ne grem voliti, vse stranke so za hudiča, vse nas poznajo le pri volitvah, potem pa se še ne zmenijo za nas.« Prosim, ali nam je šlo slabo v letih po vojski, ko smo se kmetje združili v močno stranko in imeli v Beogradu zadostno število kmetijskih zastopnikov. Tedaj so se izvršile naše zahteve. Dobili smo za naše pridelke cene, ki so odgovarjale našemu trudu. A kaj so mnogi storili? Nasedli so obrekovanju drugih strank, verjeli lažem nasprotnikom o naših voditeljih in naši stranki. Ali ne veste, da se obrekuje onega, katerega se boji. Druge stranke so videli našo moč in vedele, če bo šlo tako naprej, se bodo vsi kmetje združili v naši stranki, in vse ostale stranke bi postale brezpomembne frakcije in brez mandata. Zato so se nato združili vsi naši nasprotniki, v smrtnem strahu napeli vse svoje moči, uporabljali vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, samo da bi s tem razpršili kmetijsko stranko.

In kaj je rezultat? Skrajša so se lahko s tem, kar smo mi dosegli, bahali, a pogledajte kaj imate sedaj, kakšne darove ste sprejeli od njih! Velikanski padec cen naših produktov, veliki davki, nobene obzirnosti proti nam. Ali ne veste, da kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Zato so nas razdvojili, da nas lahko izrabljajo, izmzgavajo in smešijo.

Kmetje in delavci! Združimo se, pokažimo tem našim izkoriščevalcem, da je konec njih tiranstva, da ne rabimo nobenega varuha, da znamo sami gospodariti tudi v državi. Naredimo tako, kakor so naredili delavci in kmetje v drugih deželah. Združimo se vsi, ki imamo iste cilje, iste zahteve. Le tedaj bomo imeli tako večjo, da si bomo sami delali zakone, kaj in kam bomo izvažali, kakšna bo carina, in kakšne cene našim pridelkom? Regulirali bomo tudi cene fištemu blagu, ki ga mi kupimo. Tedaj bomo mi gospodarji države in bomo prosto dihali, pravi sveži, svobodni zrak človeka. Zato mora vse kmetijsko ljudstvo pod zastavo naše »Slovenske kmetijske stranke«. Živijo Pucelj, živijo Radić.

J. Č., kmet iz Sv. Lovrenca na Dravskem Polju.

Na vse strani zaradi jasnosti!

Naša »Slovenska kmetijska stranka« je še zelo mlada, toda gotovi gospodje, ki nimajo za naš pokret prav nobenih zaslug, so že zaduhali, da ima veliko bodočnost pred seboj. In bi radi potem nje zopet prišli do nekakšne politične veljave, ki je nimajo več. Tako voglarijo okoli naše hiše tudi razni penzionirani politikanti, ki jim častihlepnost ali kaj ne da nobenega miru. Ker vedo, da je nam vsak pošten kmet, obrtnik ali delavec 99-krat ljubši kakor pa kakšen političen gospodnjak, ki za ljudstvo nikoli nič storil ni, ki ni hotel, ko je bil politično še veljaven, nič vedeti o gospodarskih in socialnih zadregah našega kmečko - delavskega ljudstva, si iščejo raznih osebnih zvez. Pisarijo celo št. Radiću, da bi ga premotili. Toda mi povemo našim somišljenikom sle-

deče: Bojte se pri svojih organizacijah inteligence, ako je ne poznate od požrtvovalnega dela za našo veliko misel! Dobro si oglejte vsakogar, ki ga sprejmete v svojo družbo, toda inteligenta, ki ga še ne poznate, si oglejte desetkrat. Mi nismo stranka gospode, temveč stranka kmetov, obrtnikov in delavcev, ki ne potrebuje pokvarjene gospode, ki bi po naših hrbtih splezala zopet na površje! Če se gosposka samostojna demokratska bajta ruši, naj se, toda teh ostankov ne potrebujemo! Prav radi pa bi videli v svoji sredini še več slovenskih duhovnikov in tistih poštenih kmetijskih mož, ki jih vidimo še vedno v politično umirajoči SLS. Mi hočemo biti in ostati poštena ljudska stranka našega podeželskega ljudstva. Pokvarjeno gospodo in hinavščine ne maramo!

Razne politične vesti.

Ponesrečen atentat na Stjepana Radića. V nedeljo in v ponedeljek je priredil Stjepan Radić dva shoda, enega v Stari Pazovi, drugega v Somboru. Oba kraja ležita v Vojvodini. Na shodu v Stari Pazovi je hotel neki mladič, Mišić po imenu, vreči na govorniški oder bombo. Policija pa je mladeniča pravočasno opazila, ker se je zelo sumljivo obnašal, in tako preprečila veliko nesrečo. V katerih krogih se je skuhala misel, Radića ubiti, ni težko uganiti. Nas pa bo sovraštvo, ki ga kažejo gotovi lju-

dje do Radića, ž njim še tesneje združilo do končne zmage.

Žerjavovci in njihovo sedanje »ogorčenje«. Ko se je lansko leto napravil sporazum med srbskimi radikali in »Hrvatsko kmetijsko stranko«, sta morala Žerjav in Pribičević iz vlade ven. Tedaj je Pribičević silno milo prosil, da bi on in njegova batinaška stranka še nadalje ostala v vladi. Priznal je sporazum in je obljubil storiti vse, da ostane v vladi. Ko so mu radikali rekli, da je to nemogoče, ker Radić tega ne dovoli pod nikakr-

šnim pogojem, je bilo celo pripravljeno, da se on sam umakne v zatišje, samo če se mu dovoli, da ostane njegova stranka še nadalje v vladi. Ponudil je radikalom, da njegovo stranko zastopajo v vladi politično manj eksponirani ljudje. A radikali, stoječi pod Radićevim pritiskom, so rekli: »I to ne može da bude!« Od tedaj so demokrati silno žalostni in obupani, zakaj nobenega izgleda ni, da bi zopet prišli v vlado. Pri zadnji vladni krizi so se zopet ponujali in morda bi celo uspeli, da jim ni zmešal računov Ljuba Jovanović, ki je z 12 radikalnimi poslanci izstopil iz radikalnega kluba in tako onemogočil večino za zopetni PP režim krvavega spomina.

Dr. Korošec, njegova SLS in korupcija. Pri zadnji vladni krizi se je v Beogradu videlo, kako zapuščen je dr. Korošec. Komaj je namreč izbruhnila kriza so ga zapustili takoj njegovi »prijatelji« iz opozicije Ljuba Davidović in turek dr. Spaho. Ta dva sta se namreč ponudila radikalom za vstop v vlado in sta brez vsakega opravičevanja zapustila svojega zaveznika g. dr. Korošca. Turki so bili celo pripravljene zatajiti svojo stranko in iti v vlado pod Davidovićevim imenom. Tako so se ti »načelniki« opozicijanci ponudili radikalom kot rezerva za vsako ceno, s tem pa so zelo oslabili boj radićevcev. Radikali bi te »načelniki« opozicijance tudi takoj sprejeli v vlado, samo da se rešijo neprijetne jim kontrole »Hrvatske kmetijske stranke«, če bi šlo. Pa ni šlo, kajti brez Hrvatov in Slovencev ni sporazuma. Radikali so morali tedaj ugrizniti v kislno jabolko in obnoviti staro koalicijo. Ko je dr. Korošec videl, kako ga hočejo Davidovićevi demokrati in Spahovi Turki pustiti na cedilu, je bil tako jezen, da je javno izjavil, da ožji opozicijski blok nič več ne obstoja. Bil je od vseh zapuščen. Sedaj ko so pa vsi skupaj »na dilci«, pa se zopet objemajo in napovedujejo celo skupne shode proti korupciji — v Ljubljani.

Žalost je, žalost v srce šla! Sedaj se je zopet videlo, da je politika naše SLS popolnoma zavožena. V vlado ne more in jasno je, da bo poprej minilo deset let, predno bodo njeni možje zopet mogli biti ministri. Njenih 20 poslancev bi lahko doma ostalo in bi lahko razdelili svoje dijete, ki znašajo mesečno 180.000 Din, med reveže. Vedno pripovedujejo kakšne zveste zaveznike imajo med srbskimi demokrati (Davidovićevci) in bosanskimi Turki. Pri zadnji krizi pa ste hoteli ti stranki pustiti dr. Korošca popolnoma na cedilu. Tudi sv. Peter ni tako jadrno zatajil Krista, kakor sta zatajila Davidović in Spaho modrega dr. Korošca. Nobeden ni bil ob zadnji krizi tako zapuščen kot naša SLS. Tudi ona je milo gledala in hotela v vlado. Toda radikali so takoj rekli: »Jok!« Nihče se za Korošev klub ni niti zmenil, a njegovih poslancev ni nihče ničesar vprašal. Kakor da jih ni. Slovensko ljudstvo plača na mesec za te poslance 180 tisoč dinarjev. Pa pravimo, da Slovenci nimamo denarja!

Shod proti korupciji, ki je napovedan za nedeljo dne 30. t. m., je popolnoma nepotreben, ne zato, da bi bil boj proti korupciji nepotreben, ampak zato, ker je opozicija vložila že novo interpelacijo o korupciji, kakor beremo v ponedeljek v zagrebških listih. Če je zagrebško poročilo točno, se bo boj prenesel tja, kamor spada, namreč v beogradski parlament, in zato je shod v Ljubljani odveč, kolikor se tiče stvari same. Dalje znajo pri nas vsi ljudje brati in naša javnost je že iz dnevnega in drugega časopisja več kot dovolj poučena, za kaj da gre. Na shodu torej razni govorniki ne bodo vedeli nič novega povedati, česar ljudje ne bi bili že desetkrat in stokrat brali. V enem oziru pa bo shod zopet jako koristen, namreč v tem, da bo dokazal popolno politično onemoglost dr. Korošca in njegovoga kluba. Če imajo v Beogradu, kjer se odločuje tudi boj proti korupciji, res kakšno moč, zakaj je potem ne izrabijo v Beogradu in čemu hodi-jo potem v Ljubljano stokat in tarnať? Stokanje v Ljubljani ne bo ubilo korupcije v Beogradu! Če pa v Beogradu ne morejo nič opraviti, čemu potem hodi dr. Korošec s svojimi tovariši še tja doli? Ali ne bi bilo vseeno, če bi ostali vsi skupaj lepo doma? Iz vsega povedanega se pa vidi, da gre dr. Korošcu v Ljubljani le za to, da po možnosti zopet popravi svoje omajano stališče med lastnimi volilci in da si pribori nazaj že skoro popolnoma izgubljeno politično avtoriteto.

Še ena o shodu proti korupciji. Rekli smo že na drugem mestu, da dr. Korošec o korupciji ne bo povedal na svojem ljubljanskem shodu nič takega, kar ljudje ne bi že zdavnaj vedeli. Radovedni pa smo, če bo dr. Korošec govoril nekoliko konkretnije in realnejše kakor je bila navada doslej. Mi smo doslej slišali vedno le, da »se govori«, da »so« kradli svinec, da »se govori«, da »so« za časa plebiscita na Koroškem nekateri ljudje delali sijajne kupčije, da »se govori«, da »so« iztihotapljali dolarje in da »so« vtihotapljali nežig. krošne itd. V nedeljo ima dr. Korošec s svojimi tovariši vred krasno priložnost, da pove, kdo je kradel, sleparil, tihotapil itd. Kedaj, kje in koliko? Če bo pa vedel dr. Korošec povedati javno v nedeljo (ali pa kak njegov tovariš), bi storil jako pametno in dobro, če tega ne bi pripovedoval le na shodu, ampak če bi konkretne podatke dal na razpolago tudi državnemu pravdništvu! O takih stvareh se da izvrstno soditi tudi na podlagi pri nas še vedno veljavnega avstrijskega kazenskega zakona in ni treba prav nič čakati na kakšen nov zakon proti korupciji! O stvareh, o katerih smo rekli, da »se govori«, se baje govori že nekaj let, pa do danes še ni nič bilo pred sodiščem! Kako to?

Zahtevati in dati. Nekje na Dolenskem, menda v Loškem Potoku, ljudje mnogo trpe zaradi pomanjkanja vode in bi silno radi imeli vodovod ali pa vsaj pošten vodnjak. V svojih nadlogah so vedno obračali na poslanca SLS g.

Škulja, naj jim pomaga. Posl. Škulj se je res peljal v Beograd in »zahteval« vodnjak ali vodovod. Pa ni hotelo biti niti vodnjaka niti vodovoda. Ljudje so šli zopet nad g. poslanca, ta pa zopet v Beograd »zahteval«, kajpada. Pa zopet ni bilo ne vodnjaka ne vodovoda. Ali je g. poslanec zahteval prelep in prevelik vodnjak (vodovod) ali pa v Beogradu na njegove »zahteve« nič ne dajo, skratka, vodnjaka ni bilo in vodovoda tudi ne. Te dni je pa naneslo, da se pripeljal tja dol na Dolenjsko tudi Pucelj, ki ni samo poslanec, ampak tudi minister, vsaj za nekaj časa minister in sicer za poljedelstvo. Pa so mu ljudje tudi potožili, da še vode nimajo, in so tudi povedali, da so tudi že g. Škulj šli v Beograd »zahteval« vodo za Loški potok. Takrat pa se je minister Pucelj zasmeljal, pa je dejal: »Vidite, on »zahteva«, jaz sem pa tisti, ki da!« Tako je posl. SLS g. Škulj osrečil ljudi s svojimi »zahtevami«, minister Pucelj pa z vodo oziroma z denarjem za vodnjak ali kar bode že dobil. Kar pa »Slovenca« ali »Domoljuba« ne bo prav nič motilo, da ne bi poročal z debelimi črkami »iz Beograda«: »Sijajen uspeh poslanca Škulja! Na energično »zahtevo« g. poslanca Škulja je vlada dovolila za vodovod v Loškem potoku 60.000 dinarjev!« — Ampak dal jih je minister Pucelj.

To so ljudje! V petek je zadela odvetnika g. dr. Trillerja v Ljubljani kap. Ranjki se še ni niti na parah ohladil, pa so se že začeli razni ljudje tepsti za njegovo politično dedščino kot psi za kost. Dr. Triller je bil namreč član raznih gospodarskih zavodov, kjer je zavzemal odlična mesta, ki tudi več ali manj nesejo. Komaj pa so gotovi ljudje zvedeli za nesrečni slučaj, so že tekali od enega do drugega političnega tajništva in od ene uplivne osebe do druge, da bi kolikor mogoče hitro kaj zagrabili. Toliko dostojnosti bi pač gotovi ljudje lahko imeli, da bi počakali vsaj do pogreba.

Dejanja govore! Minister Pucelj in tudi drugi člani naše stranke, o katerih mislijo ljudje, da imajo kaj besede, prejema dan za dnem nebroj pisem za pomoč v tej ali oni zadevi. Samo minister Pucelj dobiva dnevno povprečno po 100 pisem. Velika večina pisem pa prihaja iz vrst samostojnih demokratov in eseslarjev! To je dejstvo, in če bi bili mi indiskretni in kakšen podpis objavili, bi dr. Korošec in dr. Žerjav silno debelo gledala! Prosijo pa ljudje navadno za malenkosti ali za »drobtine«, kakor smo mi enkrat rekli, in zaradi česar sta se »Jutro« in »Slovenec« iz nas tako zelo norčevala. Pisma pa sedaj dokazujejo, kdo je imel prav! Ta pisma pa dokazujejo tudi, kako strašno derejo ljudje od nas proč k samostojnim demokratom in eseslarjem! Tako derejo, da pri nas že nobenega več ni!

Nova kmečka stranka. V zadnji številki »Domovine« beremo, da je samostojno - demokratska stranka — čujte in strmite! — kmečka stranka! To bo Žerjavove bankirje lepo gledati, ko bodo orali!

Gospodinjski tečaj v Vačah,

ki ga je priredila tamošnja »Kmetijska podružnica« pod vodstvom gospe Odlazkove.

V vlado ne marajo! Kdo ne mara v vlado? Prvi, ki ne mara v vlado, je dr. Žerjav. »Farje goni« lahko po svoji »Domovini« in v »Jutru« brez vlade, uradnike in učitelje lahko prestavlja v svojem strankinem tajništvu tudi brez vlade, samo to je vrag, da teh preganjanj nihče več ne izvršuje, podpore deli lahko tudi brez vlade, žalibog da samo na »večen počak«. Čemu bi torej silil v vlado? Njegovi ljudje se itak obračajo s prošnjami za pomoč na ministra Pucelja, pa na Prepeluha, najbolj kumštini in brihtni pa kar naravnost na Radića! Tudi dr. Korošec ne mara v vlado. Posebno pri zadnji krizi tega ni hotel. Čemu pa mu bo? Posestva menda nima, da bi ga davki trli, uradnikov in učiteljev ne sme preganjati, ker mu to prepoveduje ljubezen do bližnjega, mašuje in moli pa lahko tudi brez vlade. Samo to je čudno, zakaj Korošec in Žerjav tako strašno drug na drugega renčita, kakor dva priklenjena psa, ki drug drugemu samo zobe kažeta, ugrizniti pa ne moreta — brez vlade!

Bedarija. Pretekli teden smo brali v »Slovenca« v nekem članku, da so radičevci iz nekega oddelka pokrajinske uprave vrgli na cesto nekega uradnika zaradi njegovega verskega prepričanja. Žalibog da »Slovenec« imena tega uradnika ne pove. Na pokrajinsko upravo radičevci sploh nimajo vpliva, ker minister za notranje zadeve ni radičevce, ampak je radikal. Pa tudi če bi imeli kaj vpliva, nam versko prepričanje tega ali onega človeka ni prav nikjer na poti. Zaradi nas hodijo lahko gospodje uradniki v cerkev, kolikor hočejo, razum med uradnimj urami, ali pa v gostilno, če jih je volja in če imajo preveč denarja. Zaradi blagra svojih duš naj se zmenijo s svojimi duhovniki, zaradi gostilne pa z gostilničarji oziroma s svojimi ženami, če so oženjeni. Staroavstrijsko klerikalno - liberalno robkanje se nas prav nič ne tiče — to je za nas bilo! Fajmoštri naj mirno oznanjujejo svoje maše in uče ver-

ske resnice, uradniki naj uradujejo, učitelji naj uče, mi bomo pa poskusili poskrbeti, da se bo politika tako sukala, da bo tudi kmet in delavec imel kaj v lonec dejati. Kdor po poskušal nas zaplesti v staroavstrijsko liberalno - klerikalno spletkarenje, se bo pri nas temeljito zmotil.

Kapitulacija in umik. V zadnji številki našega lista smo pojasnili, da Radiću od političnih nevednežev očitana »kapitulacija« ni nobena kapitulacija, ampak je umik, kakor se umakne spreten lovec v dvoboju svojemu nasprotniku, da se pripravi na nov naskok. Komaj pa so samostojni demokratje naše pojasnili brali, so že tekli v Beograd kakor da jim je kdo pete z lojem namazal in so po svoji stari navadi denuncirali ministra Pucelja, češ, da njegov list piše proti sporazumu z radikali! V »Jutru« so pa zapisali, da bo moral minister Pucelj reči, da on tega ni pisal. Da bodo samostojno demokratski denuncijanti potolaženi, jim bodi povedano, da jih to prav nič ne briga, če je minister Pucelj kaj napisal ali ne, drugič pa, da je sporazum med radikali in radičevci tak, kakoršna je vsaka zveza med velikimi strankami povsod po svetu, ni pa tak, kakoršna je bila zveza PP., ko je Pribičević igral zgodovinsko vlogo valptovskega priganjača, samo da je lahko svojo jezo stresal nad nedolžnimi učitelji in uradniki. Do takega sporazuma, kakoršnega je sklenil Pribičević, se nobena dostojna stranka na svetu še ni ponižala, najmanj pa naša. Tako — sedaj pa pišite zopet brzo v Beograd in denuncirajte pridno naprej, pomagajte vam pa ne bo vse skupaj nič. Kar je propalo, je propalo in samostojne demokratije je konec. Kdor pa še nanjo verjame, ne bo zveličan.

Radičeve »kapitulacije«. Prvič je Radić »kapituliral«, ko je moral Pašić iz vlade. Druga »kapitulacija«: Odstop finančnega ministra Stojadinovića. Tretja »kapitulacija«: Radić je preprečil obnovev

PP-režima. Četrta »kapitulacija«: Razcep v radikalnem klubu. Če vešta »Jutro« in »Slovenec« še za kakšno tako »kapitulacijo«, prosimo, da jih še naštejeta.

Dopisi.

Kranjsko.

Predgrad. Tukaj v Poljanski dolini je bila 1. in 2. decembra 1925 huda poledenica in hud mraz, kateri je napravil veliko škodo na vinogradih. Ena tretjina mladice ni poglala. Mnogo trt je usahnilo.

Bistrica - Podbrezje. V sredo zvečer, dne 19. maja je umrl v Bistrici tovariš Peter Ažman, posestnik in gostilničar. Pokojnik je bil plemenite duše in dobrega srca, ki je bilo vedno pripravljeno pomagati vsakomur v nesreči. Vsi, ki smo ga poznali, in ki smo imeli kake prošnje do njega ga ne bomo nikdar pozabili. Bil je dober gospodar in poštenjak. Kot predsednik krajevne organizacije bivše SRS je mnogo storil za politično osamosvojitvev kmetijskega ljudstva. Bil je kremenit značaj ter zvest in deloven pristaš kmetijske misli. Njegova smrt je napravila globoko vrzel v naših vrstah. Najti bo lahka zemljica, katero si tako zelo ljubil. Njegovi družini naše globoko sožalje.

Iz Št. Ruperta. Dne 17. maja se je poročil naš predsednik »Društva kmetijskih fantov in deklet« Viktor Malenšek, posestnik, z tov. Anico Kovačičevo iz Mokronoga. Mlademu paru želimo obilo sreče v novem stanu, želimo pa tudi, da ostaneta tudi še v naprej vneta delavca in razširjevalca naše kmetijske misli.

Primskovo pri Kranju. V »Domoljubu« št. 20 se neki dobro znan dopisnik huduje nad menoj, ker sem si upal v Orehovljah sklicati sestanek SKS. SLS smatra Orehovlje in Predoslje popolnoma za svojo last, katero bi lahko izrabljala v svojo politično eksploatacijo. Da pa to ne gre več, je pokazal ravno ta sestanek, kjer se je, kar priznava tudi »Domoljubov« dopisnik, zbralo brez vsake agitacije 26 moških in 5 žensk. Jaz nisem pričakoval niti polovice take udeležbe. Ni pa res, da bi bil tov. govornik Mravlje hvalil g. Radića in zabavljajl čez Korošca. On je pošteno in dostojno opisal delovanje vseh treh slovenskih strank brez vsakega hujskanja. Res je, da ima Radić največ srca za kmetško ljudstvo, kar je dokazal s svojim triletnim zaporom, ker se ni hotel ukloniti beograjski gospodi. Če pa g. dopisniku ni ljubo, ako je razkril tudi grehe g. Korošca in SLS, zakaj pa ga ni prišel zagovarjat, ali se je mogoče bal sodbe poslušalcev? Tudi njemu ne bi škodovalo, ako bi slišal. Poslušalci so poročilo tov. govornika popolnoma odobraval, kar je jasen dokaz, da premišljujejo, kaj bo z dr. Koroščevo avtonomijo, ker se zahteva samo takrat, ko je v opoziciji. Ko pa je bila SLS na vladi, je bila najhujši centralist ter je celo izzanskega bika licencirala iz Beograda.

Jaz nisem zagovornik centralizma s Koroščevo avtonomijo pa tudi ne bo nič, ker mi je dobro znano, kako ga upoštevajo v parlamentu, kjer sem sam slišal, kako so se poslanci drugih strank norca delali na njegov račun. Ako nam Radić ne bo priboril avtonomije, drugi nam je gotovo ne bo, ker on je predsednik najmočnejše prečanske stranke. Glede moje vojaške službe se pa jaz prav nič ne sramujem, zato, ker sem služil v kraljevi gardi, akoravno so mi nekateri mogočnejši SLS iz Predoselj nasprotovali in me hoteli pognati v Macedonijo. Ako se s tem kateri čuti prizadetega, naj se oglasi pri meni, ker mu to lahko pismeno dokažem. Glede g. Fendeta, kateri je poštenjak skoziinskozi, pa ni prav nič sramotno, da je dal svoje prostore na razpolago, ker je njemu dobro znano kot bivšemu američancu, da je človek ravno tako lahko koristen član človeške družbe, akoravno ni klerikalec. Sestanek se je končal prav dobro in naša kmetijska misel stoji boljše kot pa kdaj prej. Prosim vas pa, ako me mislite še namazati v Lažljubju, da mi istega tudi naročite, da bom vsaj vedel odgovarjati, ker si ga na Primskovem, akoravno je velika vas, ne upam dobiti; do nedavna je bil še eden naročen, pa ga je vrnil in naročil »Kmetijski list«. Pozdrav! — Gardist Božič, Ivan Lokar.

Sv. Peter - Grušova. Gradbeni direkciji v Ljubljani. Že nad 40 let se borimo mi kakor tudi celi št. Lenartski okraj za zgradbo 4 km cestne zveze Sv. Peter — Sv. Lenart. Dosegli smo, da nam je mariborski okrajni zastop v svoji seji meseca maja 1924 obljubil polovico skupnih izdatkov. Po posredovanju ministra Puclja je ministrstvo gradjevin tudi obljubilo polovico skupnih gradbenih stroškov plačati. Meseca aprila 1925 je na intervencijo posl. Puclja dalo nalog ministrstvo Gradbeni direkciji v Ljubljani, da izvrši takoj nove načrte po srbskem gradbenem zakonu za zgradbo te cestne zveze ter jih naj predloži ministru gradjevin v Beogradu. Parkrat je nato minister Puclj interveniral pri Gradbeni direkciji v Ljubljani, nakar sta se tudi gori omenjeni občini obrnili s prošnjo na direkcijo, da izvrši te načrte. Dosegli nista ničesar, niti odgovora. Javno prosimo obupani ponovno Gradbeno direkcijo, da izvrši nalog, ki ji ga je dalo lansko leto ministrstvo gradjevin. Prepričani smo, da je znano g. šefu Gradbene direkcije v Ljubljani, da je ta kos ceste eden najslabših v mariborski oblasti in pričakujemo, da bo v najkrajšem času ukrenil potrebno.

Štajersko.

Konjice. Tudi pri nas se je začela nova politična smer dobro razvijati, posebno je pa veliko zanimanje za kmetijski in delavski pokret in za »Slovensko kmetijsko stranko«. Dne 2. maja 1926 je imela tukaj pri nas SLS shod zaupnikov. Zanimanje jako slabo, udeležba pičila in povsod se pač

slišijo glasovi, da stranka kmetijskega pokreta naglo raste. Tudi Nemci so prišli do prepričanja, da je edina Slovenska kmetijska stranka tista, ki se bo zavzela za to, da bodo kmetu, obrtniku in delavcu zasijali lepši časi. Nemci bodo šli z nami, ker uvidevajo, da so sami preslabi, in druge stranke sploh ne morejo voliti, ker tudi Nemci so kmeti, obrtniki in delavci. Pri prihodnjih volitvah bo hud boj, ker ta boj bo proti velikemu kapitalizmu na eni strani in proti korupciji in nasilstvu na drugi strani. Mi Konjičani se podamo v boj za pravičnost in poštenost in zmaga mora čimprej priti. Našega potrpljenja je za vedno konec, posebno smo pa sihi večnih obljub od esesarske in policajdemokratske stranke. — Obrtniki iz Konjic.

Iz Rogaške Slatine. Kako žali nemški zdravnik slovenskega kmeta in delavca dokazuje v pestri luči letak dr. F. Kolterer-ja drž. kopališčnega zdravnika v Rogaški Slatini. Mož, Nемеc po rodu, po mišljenju pristaš ultranacionalne SDS, si je dovolil drznost, da na netakten način, ki izdaja batinaško moralo, žali prebivalstvo Rog. Slatine in okolice. Očita nam, da nismo z gosti dovolj vljudni, da smo neofesani, da ne odzdravljamo, da niti od daleč ne vemo, kaj je gost in gostoljubje, da nas je treba k temu priučiti itd. Po tem še govori, da ne znamo varovati snage in čistosti, napada naše gostilničarje, našo deco imenuje »vso zamazano in smrkavo« in da je to nemarščina našega ljudstva —; dalje pravi, da mora nad »zamazanimi paglavci«, ki jih imenuje tudi z lepim naslovom »nemarnost naših pobalinov« **peči šiba!** Končno govori o pijanosti našega kmečkega in delavskega človeka. Vse to je prepletel z ocvirki, ki so značilni za batinaško mišljenje človeka, ki niti ni sin slovenske zemlje. Mi slovenski kmetje in delavci, gostilničarji in stariši vprašamo najprej merodajne faktorje, ali naj tako izigravanje, zasmevanje in žalitve tujca med nami prenašamo brez pritožbe in ugovora? Kaj se misli storiti, da ta človek preneha s tem svojim delovanjem? Pisu dobičnega sramofilnega spisa, ki smo ga izročili uredništvu, pa povemo odločno to-le: Vaš izpad proti prebivalstvu Rog. Slatine in okolice ni dobra reklama za Vas, državo in zdravilišče. Menda Vam zdraviliščna uprava za Vašo netaktnost napram nam kmetom, obrtnikom in delavcem ne bo preskrbela odlikovanja; ko zdravnik ne bi smeli grditi bednih ljudi, katerim je zdravilišče bolj pri srcu kakor Vam, ki s takimi letaki odbijate goste; kajti kdor prečita Vaš — milo rečeno — oklic, se zgrozi ter si predstavlja nas kot Culukafre in Indijance. Ako Vam деца ne ugaja, zakaj se ne razjezite nad učiteljsvom? Kar se pa tiče snažnosti, Vam svetujemo, da isto priporočite znagnemu peku ter mu predočite, da »pleh«, žoharji in kurje blato niso pri nas, ki

imamo »smrkavo in vso zamazano deco« in vse druge lastnosti — običajen pridelek kruhu in pecivu sploh! — Očividno ne vidite gospod zdravnik gosposkih pijancev, nad katerimi se mi »neofesanci« dovoljujemo zgražati... Res je pijanost grda stvar, samo je razlika ta, kdo je pijan... Če je pijan kmet ali delavec in si zapoje, tedaj je to pijana svinja ali kaj sličnega; če pa se do nezavesti napije kak »gospod«, tedaj je »dobre volje« ali »v rožicah« in »lušten«... To je žalostna resnica, obenem pa dokument dvojne morale pisca take reklame zdravilišča, ki nam je bilo in bo vedno pri srcu, ker je naravni zaklad naše slovenske zemlje ne pa importirana svojina. — Sicer pa, če vam med nami »neofesanci« in »zamazanci« ne ugaja, Vam je cel svet odprt... lokal za Vami ne bo noben gost in tudi noben Slatinčan. — Kmetje, obrtniki in delavci iz Rog. Slatine in okolice.

Sv. Trojica pri Rog. Slatini. V Vašem listu od 13. marca t. l. je bil objavljen članek od Sv. Trojice, da bo ura v zvoniku popolnoma zarjavela in da polke še niso na svojem mestu. Gg. cerkvena ključarja naj se pobrigata za te stvari, da ne bo sramota za našo okolico. Ako nista sposobna to službo opravljati — pa naj odložita to mesto. Obenem bi pa vaju vprašali, kaj je s tistim koljem, ki sta ga za cerkveni vinograd naročila? Kdo ga ima? Kako izgleda cerkveni vinograd sedaj in kako poprej, ko še vidva nista bila ključarja? — Več občanov.

Rogaška Slatina. »Jutro« se v svoji 113. številki pritožuje, da je na shodu v Tržišču pri tov. Madile nastopil kot govornik židovski zdravnik dr. Gross in pa da na ustanovnem zboru v Celju sta bila izvoljena v širši odbor gg. Spaniček in Kert. Ne vem, zakaj se gosp. esdesarji v Slatini bojijo, da Bürgerji izstopajo iz njihove stranke kar trumoma ter vstopajo v radikalno in Slov. km. stranko, tako da počasi še od teh esdesarjev ne bo nobenega več. Kar se pa tiče g. dr. Grossa, pa mislim, da jih srce skeli, da ni demokrat. Kajti če bi to bil, bi bil po veroizpovedanju magari »Kitajec« in bi bilo vse prav in dobro. Tudi vam garantiram, da pri prihodnjih volitvah v narodno skupščino ne boste dobili ene desetine glasov, ker ste nas poprej dobro farbali s svojim kandidatom. To si dobro zapomnite! — Kmet iz okolice.

Sv. Marieta ob Pesnici. — Dne 17. t. m. je umrl v občini Vosek daleč naokoli znani Rajšpov Franček. Kdo je bil ta mož, je pokazal grob. Od blizu in daleč so se prišli poslavljati v velikem številu njegovi prijatelji in znanci. Domači gospod župnik se je v lepih in ginjačih besedah poslovil od blagega pokojnika, moža stare, iskrene, počtene in krščanske korenine, katerih danes žalibog povsod manjka. V občini je bil naš Franček vsakemu dober svetovalec, nekaj časa župan, mnogo let občinski svetovalec in odbornik ter dober

in vzgleden gospodar in nekaj strasten lovec. Kljub svojim 76 letom je bil skoraj do zadnjega dobre volje, šaljiv in videti neupogljiv. Pred par dnevi je legel in smrtna kosa ga je pokosila v najlepši dobi cvetočega maja. Za dobrodelne namene je imel vedno odprte roke in je bil tudi član Jugoslov. Matice tuk. podružnice. Namesto venca so darovali tovariši lovei in njegovi prijatelji nad 100 dinarjev za uboge šolarje tukajšnje šole, kateri so ga tudi spremljali na zadnji poti. — Spavaj, dragi Franček, bodi Ti zemljica lahka, njegovim ostalim pa naše sožalje.

Sv. Bolfenk pri Središču. Tukajšnje bralno društvo »Lipa« Sv. Bolfenk pri Središču priredi veliko ljudsko tombolo na dan 27. junija, v slučaju slabega vremena pa je 29. junija t. l. Vse sosedne fare že sedaj opozarjamo na to prireditve, na kateri se bodo nudili ljudem krasni dobitki in bo preskrbljeno za jelo in pilo. Vsem tukajšnjim članom ustanovnikom smo poslali pismena povabila. Z društvenim pozdravom Jože Zadravec, predsednik, Vinko Nerad, tajnik.

Slovenjgradec. Tukajšnji Nemci so jako pametni. Sami uvidevajo, da je naša Slovenska kmetijska stranka prava kmetijska stranka in to iz celega srca pozdravljajo. Posebno po fuziji obeh prejšnjih strank stranka naglo raste, kajti vsak pameten človek vé, da edino v tej stranki je velika bodočnost. Vsled tega namerava v najkrajšem času prirediti velik javen shod za vse Nemce iz Slovenjgraškega okraja. Pozivali so že pred dobrim mesecem pri Sv. Florijanu naše lovarišče, da čimprej pridejo. Kakor povsod odobravajo politiko gospoda Stefana Radića, tudi Nemci iz Slovenjgradca, posebno pa njegovo vztrajnost in poštenje, kar se je videlo zdaj, ko nobena stranka ni mogla začeti uspešnega boja proti korupciji, kakor edini Radić. Vsled tega so pa nasprotna stranke tako jezne. **Samo prava in pošena Radićeva vlada bo prinesla za Nemce in vse Slovane boljšo in pošteno bodočnost. »Torej Stefan Radić, ti kot kmetijski voditelji in boritelji, vstrajaj in zopet vstrajaj, ker edino ti si rešitelj ubogega kmetijskega obrtniškega in delavskega stanu!«**

Vitanje. Ko so naši delegati in zaupniki Slovenske kmetijske stranke prišli iz Celja s konferenco dne 2. maja 1926 je bilo veliko novoraševanje, kaj je gospod Stefan Radić govoril, in posebno nekim učiteljem ne gre v glavo, kako je to mogoče, da so v Vitanju tako navdušeni za Radića. Pije par gospodov od gole jeze, a ravno v jezi povedo marsikatero neslano besedo. Mi jim ne zame-

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetijskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

rimo, saj vemo, kaj govorijo, ko so vinjeni. Drugače ne znajo šteti do pet. Jezi jih strašno, ker vedo, da bo Radić pri prihodnih volitvah pobral vse glasove in se boji, kaj bo Pribečević začel s

svojimi nazori in kaj bo z »Orjunom«. To peče nekoga gospoda tako, da se je dne 2. maja 1926 po povratku naših delegatov cela policajdemokratska »brada« v Vitanju tresla.

so smernice kmetijske demokracije, potom katere zamoremo braniti interese našega kmetijskega stanu.

Tem potom kličem te mladina, dvigni se ta dan, da v strajenih vrstah pokažemo, da je naša kmetijska zavest enaka zavesti hrvatske, češke, poljske in bulgarske omladine, ki je z nami istih smernic in ciljev. Z njim vred hočemo korakati. Skupno se hočemo boriti, da izgradimo

lepšo bodočnost našemu kmetijskemu narodu.

Na zborovanju 30. maja hočemo utrditi nova pota za naše delo, poglobiti hočemo našo kmetijsko misel in osvežiti življenje naše kmečke mladine.

Pozdravljena kmečka mladina! Naj živi Zveza društev kmečkih fantov in deklet!

Jože Blaž, predsednik.

Kmečki mladini.

Plod najstrašnejše vojne in neizmernih žrtev je naša država, o kateri smo toliko let sanjali. S tem pa so nastale za naš kmečki stan čisto drugačne razmere, kajti prišli smo v kmečko državo. Treba je bilo ustvariti nove odredbe, odgovarjajoče našim potrebam in razrešiti probleme našega gospodarskega življenja, ki naj osigurajo mirni razvoj našega kmečkega naroda.

Mladina je tista sila, ki naj ustvarja pogoje za vse to potom krepke in zdrave mladinske organizacije. To organizacijo si je že ustvarila slovenska kmečka mladina z ustanovitvijo »Zveze društev kmečkih fantov in deklet«. V njej hočemo uveljavljati svojo silo in krepiti kmetijsko zavest. Naša najvažnejša naloga je kulturno in prosvetno delo na deželi. Iz tega dela izvira velika ljubav do našega kmetijskega naroda, domovinski čut in ljubav do rodne grude. Kako krasna je ta zemlja. Ko vidiš vse to, čutiš kako močna je ljubav do te naše zemlje in kmetijskega ljudstva, ki na njej živi. Saj pravi Cancar, da je domovinska ljubezna

Slovenca brez primere. Ne da se je popisati. Mogel bi jo primerjati le ljubezni do lastne matere.

Zato pa, kmečka mladina, dvigni ta svoj čut, čuvaj ga kot zaklad. To svojo grudo, ki jo namakaš s svojim znojem, brani do zadnjega zdihljaja. Vеди, da le ena ljubezen je prava. Kakršna pa je tvoja ljubezen, tak si tudi ti sam.

Dolžnost nas kmetijskih sinov in deklet, zavednih članov naše organizacije nas kliče in vabi, da se zberemo 30. maja na našem občenem zboru. Pridi mladina, ki si enega srca, enih čustev in ene volje. Razvij svoje zelene zastave in pohiti iz vseh holmov in vasi. Pokaži, da si zrela za bodočnost, preizkušena v delu in utrjena v boju za naše kmečke pravice. Naj vidijo oni, ki stremijo za tem, da razbijejo naš pokret, da nas s svojim sovraštvom jačajo in krepijo, kajti njihovo zaničevanje in njihov prezir gre mirno preko nas. Pokažimo široki javnosti, da se zavedamo svojih dolžnosti. Jačajmo sebe in svojo organizacijo v ideji, ki je začrtana v našem programu, da tako ustvarimo temelj lepi bodočnosti. Naša načela

Shodi in razne prireditve.

Redni letni občni zbor Zveze kmetijskih fantov in deklet se vrši v nedeljo, dne 30. maja 1926 ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije »Pri Levu« na Gosposvetski cesti v Ljubljani. Društva naj pošljejo gotovo svoje delegate; zborovanja pa naj se udeležijo tudi člani društev, ki niso delegati, kakor tudi vsi oni kmetijski mladeniči in maddenke, ki se zanimajo za naš kmetijski pokret.

Vsem krajevnim in okrajnim organizacijam Slov. kmetijske stranke sporočamo, da smo dali v tisk program in organizacijski red Slovenske kmetijske stranke in ga bodo lahko takoj dobile vse organizacije, ko bo dotiskan, kar bomo objavili.

Vabilo na redni občni zbor mlekerskega društva za Ljubljan-

sko okolico, kateri se vrši v nedeljo dne 30. maja ob 9. uri v salonu pri Mraku v Ljubljani, Rimska cesta. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega vodstva. 2. Poročilo pregledovalcev računov. 3. Domentev o udeležbi pokrajinske razstave mleka in njega izdelkov. 4. Slučajnosti. Tovariši! Razširimo zavest naše strogo gospodarske organizacije do zadnjega mleko-producenta! K obilni udeležbi vljudno vabi odbor Mlekarskega društva za ljubljansko okolico.

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim žledeca, čreves, mehurja, želodčnih kamnov, srca, ledvic in ieter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

Novice in zabava.

Za generalnega direktorja carin je imenovan g. dr. Konrad Šmid, dosedanji pomočnik gen. direktorja. Novoimenovani direktor je štajerski rojak, odličen delavec in prvi Slovenec na tako visokem položaju v naši državi. Ker v Beogradu doslej niso radi postavljali na prva mesta ne Hrvatov ne Slovencev, je imenovanje g. dr. Šmida sijajen uspeh slovenske kmetijske politike in taktike tov. ministra Puclja.

Gospodinjski tečaj na Vačah se je izvršil nad vse uspešno. Posebno zahvalo zaslužijo g. veliki župan za naklonjeno podporo, okrajni zastop in učiteljsko osebje, ki je drage volje sodelovalo. V nedeljo so priredili lepo razstavo. Tečaj je bil združen s predavanjem o higijeni. Predaval je g. dr. Ambrožič. Tečaja se je udeležilo 20 deklet pod vodstvom učiteljice g. Odlazkove.

Gg. dopisnikom in sotrudnikom. Zadnje dni se nam je nabralo toliko gradiva, da ne moremo vsega naenkrat objaviti. Prosimo torej blagohotnega potrpljenja, ker položoma bo prišlo vse gradivo na vrsto.

Prostovoljno gasilsko društvo Novo mesto priredi dne 11. julija 1926 zlet jugoslovanske gasilske zveze občenem s proslavo petde-

setletnice svojega obstoja. Tovariška društva se naprošajo, da vzamejo ta dan v evidenco ter prosimo, da začnejo takoj delo med članstvom za čim častnejšo udeležbo, da bode manifestacija našega celokupnega gasilstva čim veličastnejša. Vsa potrebna navodila bo razposlal zletni odbor pravočasno. — Prostovoljno gasilno društvo Novo mesto.

Razstava živine v novem mestu. Podružnica Kmetijske družbe za Slovenijo v Novem mestu priredi v nedeljo dne 30. majnika t. l. ob 9. uri dopoldne na Kandijskem sejmišču razstavo živine za Dolenjsko. Dosedaj je priglasih okoli 200 udeležencev z več ko 300 glavami živine. Interesentje se vabijo, da se razstave v polnem številu udeležijo. Poleg pregleda razvoja živinoreje na Dolenjskem bo imel marsikdo priliko nakupa plemenske živine. Ob tej priliki se bodo licencovali plemenski biki sreza Novo mesto. Razstavljalci dobijo primerne nagrade. — Razstavni odbor.

Na naslov poštne direkcije. Naročniki »Kmetijske lista« iz okolišča pošte Domžale nam pošiljajo neprestano pritožbe proti skrajno malomarnemu dostavljanju lista. Mnogo številčk sploh ne dobijo. Ugotovili smo, da so bile naročni-

kom odposlane vse številke. Dalje, da dobivajo list 14 dni kasneje vsega zmečkanega in raztrganega. Prosimo gospoda ravnatelja pošte da napravi nemudoma red, kakor to mora biti. Ako bomo dobili še pritožbe, bomo objavili imena vseh onih uslužbencev, ki iz političnih ozirov ne dostavljajo »Kmetijske lista«.

Neugoden gospodarski položaj na Češkoslovaškem. Na seji odbora osrednje zveze češkoslovaških industrijcev je podal generalni tajnik gospodarsko poročilo v zelo neugodni smeri. Po poročilu se je gospodarski položaj izredno poslabšal.

! Odkritje spominske plošče v Preserju. V nedeljo 16. t. m. smo pri nas slovesno odkrili spominsko ploščo vojnim žrtvam, katerih je v naši župniji, ki šteje okrog 1400 duš, petinpetdeset. Udeležba je bila obilna, bodisi iz domače kakor tudi iz sosednjih župnij. Zahvalimo se tem potom vsem darovalcem, ki so žrtvovali, da je bilo mogoče postaviti lep spomenik, ki je kras našemu pokopališču. Posebna hvala za dar Kmetijski posoilnici na Vrhniki. Dalje iskrena hvala č. g. vojnemu kuratu Bonuču, ki nam je v svojem živem govoru orisal pomen spomenika in s tem nam poživil ljubezen do na-

TEDENSKI KOLEDAR.

Dnevi:

- 30. maja: nedelja: Sv. Trojica.
- 21. maja: ponedeljek: Angela.
- 1. junija: torek: Gratiána.
- 3. junija: sredo: Erazem.
- 3. junija: četrtek: Sv. R. Telo.
- 4. junija: petek: Kvirin.
- 5. junija: sobota: Bonifacij.

Sejmi:

- 31. maja: Tržič (pri Sv. Trojici), Vrhnika, Št. Jernej.
- 1. junija: Vače.

ših trpinov. Lepa hvala tudi domači preč. duhovščini. Hvala vsem društvom, ter učitelstvu, ki se je s šolsko mladino udeležilo spreveda. Prelepa hvala pevcem ter vsem za lepe številne vence, s katerimi so okrasili spomnik.

Izbruh vulkana na Japonskem. V severni Japonski je pričel nenadoma bruhati vulkan Tokani. Bruhanje je pričelo z groznim bobnenjem, ki se je razlegalo 32 km naokrog. Lava je več vasi poplavela in 2000 ljudi je izgubilo življenje. Prebivalci cele okolice so pobegnili.

Velika železniška nesreča v Monakovem. Na monakovskem koldvoru sta trčila skupaj dva vlaka

na binkoštni ponedeljek. Pri tej priliki je bilo 33 mrtvih in nad 100 težko ranjenih.

Volga, največja ruska reka, še vedno narašča. Te dni je poplavlila mesto Pokravok in dele Saratova.

Smrtne nesreče v Kamniških planinah. Na binkoštno praznike so se ponesrečili v kamniških planinah trije izletniki. Bili so o gospodična Meri Mancini, Rado Stopičič in Ivo Sterle.

Strašen somemor. Na binkoštno nedeljo si je končala kuharica Slava Glad na grozen način svoje življenje. Zaklenila je vrata, se vlegla na posteljo in si z britvijo prerežala vrat do hrbtnice. Pred samomorom je napisala več pisem, kjer sporoča, da gre v smrt. Vzroka ne pove.

V medvedjem jarku. V bližini Berna se nahaja jarek, v katerem drže medvede. Te dni sta padla v jarek istočasno neki 17letni kolezar in neki 10leten deček. Dočim so pustili medvedi prvoimenovanega pri miru, so dečka, ki je krvavel iz velike rane, napadli. — Predno ga je rešil strežnik, so mu odtrgali medvedje eno ramo ter mu razparali trebuh, da so mu izstopila čreva.

Zgodnji čebelni roj. Podpisani naznanjam, da mi je že dne 29. IV. t. l. rojil »Znidaršič«, katerega roj je tehtal 2 in pol kg s pripombo, da leži kraj približno 750 m nad morjem. Jakob Meglič iz Sv. Ane nad Tržičem.

Ormož. V našem mestu se je letos pričela zraven eksportne nakupovalnice graditi nova vrtnarija, podjetje bo do sedaj edino v ormoško-ljutomerskem okraju ter mu je želeli najlepši procvit.

Visoka šola za zamorce. Angleška vlada gradi v Ahimoti v Afriki univerzo za zamorce, da bi na ta način dvignila njihovo kulturo. Profesorski zbor je v glavnem sestavljen iz belih učenjakov, ker je le malo zamorcev z visokošolsko izobrazbo.

Koliko jezikov se lahko človek nauči. Neki angleški časopis prinaša nekaj primerov ljudi, ki so se z nenavadno hitrostjo naučili mnogih in težkih jezikov. Najznamenitejši je bil Anglež Buritt, po poklicu kovač, ki se je brez učitelja naučil šestdeset jezikov. Potem laški kardinal Mezzofanti, ki je govoril in pisal petdeset jezikov. V našem stoletju je bil eden prvih Amerikanec prof. C. J. Arnell, ki je nedavno umrl in ki je dopisoval

tudi v petdesetih jezikih. K temu moramo pripomniti, da je tudi naš Matija Čop govoril in pisal v petnajstih jezikih.

Mati in otrok padla v vodnjak. V Priglavici sv. Ivana v Bački se je zgodila nenavadna nesreča. Posesnica Ana Elb se je sklonila z otrokom v naročju nad vodnjakom, hoteč zajeti s čebrom vode. Pri tem je izgubila ravnotežje ter padla z otrokom vred v vodnjak. Na njene klice so prihiteli sosede ter jo potegnili nezavestno iz vodnjaka. Otrok je bil že mrtev.

Grozna smrt. Te dni je obrezoval v nekem pariškem predmestju neki vrtnar drevo, izgubil nenadoma ravnotežje ter padel iz višine 8 metrov tako nesrečno na železno ograjo, da se je nataknil na eno od osti. Ker se je pripetila nesreča zvečer, so ga našli šele naslednje jutro mrtvega.

Izgon škofa v Mehiki. Mehikanske oblasti so te dni izgnale papeževega zastopnika škofa Carnano, ker se je prijavil pod napačnim imenom ter navedel napačen vzrok svojega potovanja. Škof taji očitana mu dejanja, izjavlja pa, da bo šel prostovoljno v Zedinjene države.

300 ljudi obesil. V svojem rojstnem kraju v Sadu je umrl te dni 75letni madjarski rabelj Bali. Možakar je bil 30 let v državni službi ter je spravil nad 300 oseb na drugi svet. Rekord je napravil pred par leti, ko je usmrtil 14 komunistov tekem enega dopoldneva.

Aretacija 82letnega bandita. V San Mauru na Siciliji so aretirali te dni karabinjerji glasovitega razbojnika, 82letnega Candina, ki je strahoval otok 60 let, ne da bi ga bilo mogoče doslej aretirati.

Kongres jugoslovanskih pravnikov se vrši letos v dneh 9., 10., in 11. septembra v Ljubljani. Udeleženci kongresa bodo obiskali tudi Celje in Maribor. Na kongresu bodo razpravljali o važnih pravnih vprašanjih najodličnejši pravniki naše države.

Namakalna dela v Bolgariji. — Po novem zakonu se bodo izvršila v Bolgariji velika izsuševalna dela za razmočvirjenje več tisoč hektarov zemlje, hkrati pa prav tako velika dela za namakanje suhih okrajev in za izkoriščanje vodnih sil. Izsuševali bodo zlasti svet ob Donavi ter pri Sofiji; stroški so preračunjeni na 50 milijonov levov. Namakalna dela se bodo pa izvršila v prvi vrsti ob Marici in

božo obsegala 6000 hektarov, ki bodo postali na ta način rodoviten svet. Dalje je ustanovila vlada 19 vodnih družb za kanalizacijo rek, za obrambo proti poplavam in za dobavo električne moči; te družbe so dobile 25 milijonov levov predujma in 85 milijonov levov posojila.

Nemske dajatve na račun reparacij. Nemčija je v dobi od 1. septembra 1925 do 30. aprila 1926 plačala na račun reparacij 743 milijonov zlatih mark. Od te vsote so prejele države, ki imajo pravico do reparacije, delni znesek 658 milijonov, delni znesek 65 milijonov pa se je porabil za nemška posojila v inozemstvu, 6 milijonov za rensko komisijo, 3,6 milij. za medzavezniško vojaško komisijo, 2,4 milij. za stroške reparacijske komisije in ostanek za razne izdatke. Od navedenih 638 milijonov je dobila Francija 360 milijonov, Anglija 144 milijonov, Belgija 76 milijonov, Italija 43 milijonov, Jugoslavija 22 milijonov, Rumunija 6 milijonov, Portugalska 4 milijone, Grška 2 milijona in Poljska in Japonska po nekoliko stotisočev dinarjev.

Smrt med našimi rojaki v Ameriki. — Bessemer, Pa. 15. aprila je umrl Simon Prohart. Zapušča ženo in 6 otrok. — V Livingston, Illinois, je umrl 19. aprila Jožef Golar, doma iz Kamnega potoka pri Trebnjem. V Ameriki je bil čez 30 let. Pokojnik zapušča ženo in tri hčere. — Vincent Peterič se je smrtno ponesrečil 18. aprila z avtomobilom, star komaj 25 let. Doma je bil iz Drnovega pri Leskovecu.

Strašen umor v Brezovčaku, občina Vitan. V soboto, 15. maja ponoči so našli ubitega posestnika Leopolda Pratež iz Vinana. Kot osumljena umora je orožništvo odvedlo v zapor okrajnega sodišča v Ormož mlada fanta Vincenca in Martina Ivanuša iz Šalovec pri Središču. Služkinja je večkrat gostila v gospodarjevi kleti svoje prijateljice in prijatelje. Gospodar, ki je že dalje časa opažal, da mu dehajajo nepozvani gostje v klet, je kritične noči zalotil celo družbo mladih tanfov in deklet, kako se gostijo z njegovim vinom. Ko jih je hotel pregnati, so ga kratkomalo ubili. Razmesarili so ga z žepnimi noži, poleg trupla umorjenega pa postavili križ iz vinogradskih kolov. Služkinja je to že priznala in izdala vse soudeležence.

Samomor. Pod vlak se je vrgel pretekli torek Peter Gajski, gostilničar v Stubici, in sicer v bližini kolodvora Sv. Klara na Hrvatskem.

Ljubljanski velesejem. Kmetijski stroji in kmetijska industrija je danes tolikšne važnosti in pomena, da si je skoro nemogoče misliti vzorne kmetije, ki bi ne upotrebila strojev, ki za toliko procentov prihranijo na delovnih močeh. Zdi se celo, da je med kmeti prešlo že v kri in meso, vsaj pri tistih, ki so gospodarsko naprednejši, da jim je vsak, ki odklanja najpotrebnejše stroje, zaostal, kulturno in gospodarsko. Ljubljanski velesejem je takoj v začetku polagal na povzdigo kmetijstva in sploh kmetijskih produktov veliko važnost. Pozval je takoj v začetku svojega obstoja vse vplivnejše, ki se pečajo s kmetijsko industrijo, naj razstavijo, in odzvali so se v lepem številu. Videli smo zastopstvo sirarn in drugih panog in lahko rečemo, da se je svet živahno zanimal za naše domače izdelke. Prav bi bilo, da se tudi letošnje leto odzovejo v še lepšem številu, da s tem pokažejo, da so se kmetijske panoge zboljšale in narasle. Kdor pa že ne more razstaviti, naj vsak obiše velesejem, da si bo mogel nazorno predočiti napredek in zvečanje praktičnosti kmetijskih strojev. Le tako je mogoča boljša presoja pri izbiri strojev, zlasti še, ko bodo na velesejmu strokovnjaki, ko bodo znali razložiti vse podrobnosti in tudi okoliščine, kako in kje uporabljati stroje. Torej vsi, ki morete pokazati kakršnekoli produkte iz kmetijske stroke, razstavite, in se čimpreje prijavite uradu Ljubljanskega velesejma, ostali pa ja ne pozabite ogledati si velesejma, ki bo trajal od 26. junija pa do 5. julija.

ZA SMEH.

V mestu.

»Papa, kaj pa je to jarem?«

»Jarem? To je stvar, katero se natakne volu na vrat, da vleče voz. Zakaj to vprašaš?«

»Zato, ker pogosto slišim o jarmu v zakonu.«

Trda glava.

»Za božjo voljo, Francka, ali ne vidite, da ste mi prinesli en črn in en rjav čevelj?«

»To sem opazila, toda drugi par je ravno tak.«

Narodni gospodar.

IV. redni občni zbor »Ekonomna«, o. g. z. v Ljubljani

se je vršil dne 19. maja 1926 v lastnih prostorih, Kolodvorska ulica 7.

Kljub dolgotrajni gospodarski krizi in splošnemu pomanjkanju sredstev se je promet v preteklem

letu znatno dvignil in je naša zadruga častno rešila petletno dobo svojega obstoja.

Občni zbor je otvoril predsednik g. inž. Zupančič in konstatiral, da občni zbor ni sklepčen, vendar odvarja zborovanje z ozirom na opombo v vabilu, da se za slučaj nesklepčnosti vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnev-

nim redom drug občni zbor, kateri sklepa brezpogojno. Nadalje ugotovi, da je bil občni zbor pravilno sklican ter imenuje zapisnikarjem g. ravnatelja Antona Soršaka, overovateljem pa g. Bohuslava Skalickeja in g. dr. Marušiča.

Zapisnik o zadnjem občnem zboru se v celoti prečita in odobri. Nadalje poroča v imenu načelstva

g. predsednik inž. Zupančič o delovanju zadruge v preteklem letu, zlasti omenja, da je naša zadruga krepostno in odločno kljubovala težkim prilikam in vsem gospodarskim udarcem. Gospodarske zadruge so na deželi po večini slabo odrezale, kar je pa le dokaz, da so izvršile svojo dolžnost in so prisilile nesolidno povojno trgovino

no k solidnosti in poštenosti. Mi smo stali vedno na braniku interesov naših zadrugarjev in podpirali domačo produkcijo v težkih in neurejenih časih. Tudi poslovalnica v Kamniku se je zadnje leto razvila in povzpela do vodilnega podjetja te vrste ter si pridobila ugled in popolno zaupanje prebivalstva v kamniškem okraju. Število deležev je naraslo na 1662. Da je bilo poslovanje v preteklem letu uspešno, dokazuje čisti dobiček v znesku Din 69.395-77. Za nadzorstvo poroča član nadzorstva g. Franc Pustotnik in prečita zapisnik nadzorstvene seje z dne 14. maja t. l. ter predlaga končno absolutorij za poslovno leto 1925, kateri predlog je bil soglasno sprejet. Radi uporabe čistega dobička se sprejme predlog načelstva, da se poslovni prebitok v znesku Din 69.395-77 po odbitku 6% obresti na združene deleže pripiše »Specijalnemu rezervnemu zakladu za izgube pri blagu vsled padca cen in za izgube blaga vsled poškodbe blaga.

Končno so se vršile volitve novega načelstva za dobo 2 let in sicer predlaga g. Bučar izvolitev načelstva per aklamationem. Izvoljeni so bili gg.: inž. Zupančič, Ljubljana, predsednik; Ivan Rus, Grosuplje, podpredsednik; Janko Bukovec, Ljubljana, dr. Marušič, Ljubljana, Bohuslav Skalický, Grm, Alfonz Mencinger, Boh. Bistrica, Jernej Grad, Dragomelj, Ivan Štrumbelj ml., Ig, Franc Hainrihar, Škofja Loka, Ivan Perko, Zgornja Šiška, Jakob Kušar, Notr. Gorice, odborniki.

Prečita se še revizijsko poročilo Zveze slovenskih zadrug in na to je zaključil g. predsednik po izčrpanju dnevnega reda občni zbor z apelacijo na vse navzoče, da se razvije živahna agitacija za pridobivanje novih zadrugnikov in se zahvali vsem članom za obilno udeležbo.

* * *

Pouk vinogradnikom.

Ker je padel prvi, izdatni in topli dež na Dolenjskem dne 21. majnika, je verjetno, da so pri njem prvi spomladni trosi (klice) peronospore, to je glivice, ki povzročajo na trti silno nevarno bolezen, imenovano »palež«, prišle na spodnje liste trt.

V teku 12 do 14 dni potem imamo pričakovati na teh listih prve poletne troske te glivice in s tem prvi napad trt od peronospore.

Do tega časa, torej do konca t. m., moramo trte prvič poškropiti z galično apneno brozgo, sicer nam bolezen lahko uniči najvažnejše dele trt, to je listje in grozdni zarod. Vinogradniki, poškropite torej v tednu po Binkoštih svoje vinograde! Galice ni treba, da je jako močna, zadostuje en kilogram kvečjemu 1½ kg na 100 l vode in potrebna množina, to je pol več, do še enkrat toliko apna. Glavna stvar pa je, da trto na fino, zlasti po grozdnem zarodu in po spodnjih straneh listov, dobro poškropimo. To se da doseči le z dobrimi, finopršečimi škropilnicami, ne pa s »skarjami«, ki trto oblivajo in

polivajo z galico bolj zemljo, kot pa trto.

Apna ne jemljite preveč, temveč le toliko, da v galično-apneno zmes pomočeni preskusni (fenoltaleinov) papir lepo pordeči. Preveč apna je v škodo učinkovitosti galice.

Da zavarujete trto tudi proti plesnobi, primešajte galično-apneno zmes na 100 litrov tekočine po 100 gramov (10 dek) sulikola ali pa pol kilograma salojidina, oboje šele potem, ko je zmes pripravljena, torej galica z apnom zmešana. Sulikol raztopite v vodi in ga primešajte pripravljeni škropilni zmesi, salojidin lahko raztopite kar v galično-apneni zmesi, kateri pa morate pridejati malo več apna kot sicer, ker je salojidin nekoliko kisel.

Drugega škropljenja ne odlašajte predolgo, to je silno nevarno! — Drugo škropljenje naj sledi prvemu v desetih do najdalj štirinajstih dneh, če je vreme suho, pozneje, če je mokro, preje. Galice, apna, sulikola itd. vzemite pri drugem škropljenju vsaj polovico več kot pri prvem škropljenju, galice torej v suhem vremenu 1½, v mokrem 2 kg, apna 2½ do 3½ kg, sulikola 200 g do 250 g, salojidina 1 kg na 100 l.

Tretje škropite koj ko trta odcvete, takrat pa pazite posebno na to, da poškropite dobro grozdje, ker ga v tem času peronospora najraje napade. Napadene jagode počne in odpadejo. Pri tem škropljenju vzemite enako močno škropivo ali malo močnejše kot pri drugem škropljenju, torej galice 1½ do 2 kg, apna 2½ do 3½ kg po potrebi, sulikola 200 do 250 g, salojidina 1 kg na 100 l vode. — Škropite natančno na fino in temeljito, ker je od tega odvisen ves uspeh. Grozdje se mora s škropivom dobro premočiti.

Kdor do srede julija ne ubrani trte od paleža, je tudi pozneje ne bo. V suhem vremenu bo trikratno škropljenje dovolj, v mokrem je treba škropiti še četrtič in tu zlasti po grozdju in listih okoli njega in se 1 m nad njim. Če opali bolezen vršičke, jih odrežemo, glavno pa je, da ohranimo zdravo grozdje, listje, ki ga redi in pa ono dolžino mladik, ki jo rabimo za prihodnje leto.

B. Skalický,

ravnatelj kmet. šole na Grmu (Novo mesto).

* * *

CARINE PROSTI UVOZ ELEKTRICNEGA MATERIJALA ZA OBCINE.

Generalna direkcija carin je dovolila carine prosti uvoz električnega materijala občinam, ki imajo in eksploatirajo električno moč. Veljavnost te olajšave je določena do vštetega 30. junija t. l. Ko so se

v zadnjem času razširile vesti, da se na prošnje, vložene po 1. aprilu t. l., ne bo oziralo in ker je več občin v Sloveniji že sklenilo, da uvedejo električno razsvetlavo in so v te svrhe potrebni materijali že naročile, je zbornica za trgovino, obrt in industrijo že na plenarni seji dne 23. pr. m. sklenila prositi Generalno direkcijo carin, da ugotovi vsem tudi po 1. aprilu vse dokler traja veljavnost gornje naredbe, vloženim prošnjam, ako odgovarjajo predpisanim pogojem, ker bi sicer dotične občine utrpeli znatne gmotne škode. Generalna direkcija carin je na tozadevno vlogo odgovorila zbornici, da se bo dovoljeval carineprosti uvoz občinam do 30. junija 1926.

* * *

Resolucije

II. planinskega zbora na Bledu 24. maja.

1. V Sloveniji obstojajo že nad 40 let agrarno-pravna oblastva: Komisarij in Komisija za agrarne operacije. V njih zakoniti delokrog spada tudi uredba in zaščita planin in planšarstva ter pospeševanje planinskega gospodarstva. Uspešnost dela te velevažne kmetijskopravne inštitucije poznamo iz lastnega in jo dokazujejo številne melioracijske naprave na naših planinah.

Dočim so pa ta oblastva preje razpolagala z zadostnimi delovnimi močmi in primernimi denarnimi sredstvi, so se v naši državi od proračuna do proračuna tako okrnila, da nikakor več ne morejo kljub vsem naporom marljivega sedanjega šefa zadostiti množičim se zahtevam in potrebam slov. kmetijskega naroda in da ni mogoče ustreči vsem nujnim prošnjam interesov za razdelbe skupnih zemljišč, uredbe srenj in sosesk, nove uredbe pašnih servitutnih pravic, zložbe poljedelskih zemljišč in izboljšanja planin in pašnikov.

Zahtevamo, da se uradi za agrarne operacije v Ljubljanski in Mariborski oblasti tako popolnijo in opremijo z gmotnimi sredstvi, da bo uspešno njihovo delovanje zasigurano.

2. Slovenski planinski kmet se bori za svoj obstanek. V gorovju razdirajo naravne sile človeško delo z močjo, kakoršne dolina in ravnina ne poznata. Zato je dolžnost države napram tem pionirjem poljedelstva, da jih podpira na njih ogroženi postojanki.

Te državne podpore pa so bile dosedaj v naši državi neznatne. V prejšnjih proračunih je znašala postavka te podpore za izboljšanje planin 50.000 Din, v novem sedaj veljavnem proračunu pa je še ta znesek znižan na 38.000 Din. S tem denarjem je jedva mogoče postaviti kako pastirsko kolibo!

Zahtevamo, da se prizna slovenskim planinam podpora, kakoršna jim gre po njihovi važnosti za narodno gospodarstvo v obče in za slovensko kmetijstvo posebej.

Posebno naj se za vzorne planinske stavbe (skupne hleve, koče, sirarne itd.) daje les iz drž. gozdov brezplačno ali vsaj za čim najbolj znižano ceno.

3. Gorenjski kmet se že dolgo brezuspešno bori za Kmetijsko šolo in za posebno mlekarsko in sirarsko šolo, katera slednja je velikega pomena, ne samo za Slovenijo, marveč za povzdigo mlekarstva in sirarstva cele države.

Kmetijska šola na Gorenjskem pa bo morala gojiti kmetijski pouk pred vsem z ozirom na planšarstvo in planinsko gospodarstvo. Imeti bo morala lastno vzorno urejevano planino, kakor jih imajo slične šole v drugih naprednih planinskih državah (Švica, Francoska, Avstrija).

Brez strokovnega znanja ni napredka. Zato zahtevamo, da poskrbijo merodajni činitelji vse potrebno, da se čimprej otvori tako Gorenjska kmetijska šola kakor tudi posebna mlekarska in sirarska šola na Gorenjskem.

4. Zahtevamo, da državni činitelji zaščitijo potom primerne carinske politike domače planšarske proizvode.

5. V Sloveniji velja še vedno zastareli avstrijski gozdni zakon iz l. 1852, ki je nastal še za časa favoriziranja grofov, baronov in veleposestnikov in malo ali prav nič ne upošteva kmečkih prilik in male gozdne posesti.

Čujemo, da se pripravlja nov enoten gozdni zakon za vso državo. Nismo pa še ničesar čuli, da bi se bili zaslili tudi kmetijski strokovnjaki, akoravno tvorijo nič manj nego 80 odstotkov gozdne površine v Sloveniji mali kmečki gozd.

V planinah pa sta si gozd in planina tako blizu in tako sorodna, da je v visokih legah sploh težko določiti meje med gozdom in planinsko pašo. Ni vse gozd, kar je zeleno!

Ker se morajo gozdnopravni predpisi prilagoditi kmetijsko gospodarskim potrebam in pravilom, zahtevamo, da se da osnutek novega gozdnega zakona na vpogled in mnenje merodajnim kmetijskim organizacijam in se upoštevajo tudi kmetijski interesi in potrebe. Posebno zahtevamo uvedbo pojma gozdnat ali poraščen pašnik (švicarski Whytweide).

6. Planinski zakon določa, da se imajo planine ohraniti svojemu namenu t. j. pašni živine. Nimamo nič proti »Prirodno parku«, ki se hoče ustvariti ob Sedmerih Triglavskih jezerih, nasprotno uvidevamo povsem njeva kulturni in znanstveni pomen. Nikakor pa ne moremo odobravati, da bi se z ustvaritvijo tega parka uničila ena najboljših naših planin (Lopučnica) in s tem zasekala smrtna rana živinoreji in planšarskemu gospodarstvu velike podobne Bohinjska Češnjica.

Zahtevamo, da se ustvari »Prirodni park« le v mejah dopustnosti, da se pri tem v prvi vrsti in v polni meri uvažujejo živinorejske potrebe in da se za prizadetim kmetijskim posestnikom polni ekvivalent za morebitni izpadek na paši.

7. Komisar za agrarne operacije se naproša, da skuša ustvariti skupno z ostalimi merodajnimi faktorji podlago za čim ožjo vez in vzajemno delovanje planinskih odborov z obstoječimi živinorejskimi odbori, zadrugami itd. v planinskih srezih.

8. Ker danes veljavna naredba za sestavo in volitev planinskih odborov in planinskega sveta ne odgovarja povsem sedanjim državno-pravnim osnovam, zahtevamo, da se reformirajo in izenačijo tozadevni zakoniti odnosno uredbeni predpisi.

9. Planšarski dnevi ali zbori naj se vršijo redno in stalno vsako leto menjavoma po planinskih srezih obeh oblasti. Prihodnje leto naj se vrši planinski zbor v Kamniku.

Predsednik zbora:

Ivan Ažman.

Zapisnikar zbora:

Anton Avsenek.

Te resolucije se predložijo gospodu Ministru Poljoprivrede in Voda, gospodu Ministru za šume in rudnike, gospodom Velikima županoma za ljublj. in mariborska oblast, Pokrajinski komisiji in komisarjema za agrarne operacije v ljubljanski in mariborski oblasti ter klubom vseh političnih strank v Sloveniji.

* * *

Padec franka. Francoski frank na vseh borzah rapidno pada. Na pariški borzi je vladala 18. t. m. prava panika, ker je frank kljub vsem odredbam vlade rapidno padal in je ta dan doživel katastrofo. Francoski frank je padel pod českoslovaško krono.

Priporočamo vsem rodbinam
Kolinsko cikorijo
izvrsten prídátek za kavo

VAJENCA

za čevljarstvo obrt, poštenih starišev, sprejemem takoj. Za pogoje se je obrniti pismeno ali ustmeno na naslov: Brodnik Ivan, čevlj. mojster, Videm-Dobrepolje.

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroji
so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX
za dom, obrt in industrijo. • Pouk brezplačen,
ugodni plačilni pogoji. — Tudi na obroke.
Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
DUBIED

GAZELA MILO

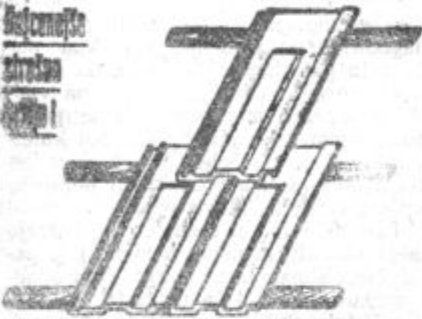
Tako krasno se pere edino le z
milom
„Gazela“

To res pravo gospodinjstvo
milo učinkuje temeljito in isto-
časno blagodejno na vsako,
tudi najfinejšo perilo. Uporab-
ljajte samo to milo, kajti z
njim prali je prava igrača.

**Vedite pa tudi, da se v vsakem
tisočem kosu nahaja zlatnik.**
Ako ga najdete, pomeni to za Vas dvojno srečo!

Združene opekarne d.

Industrijska
zadruga
Ljubljana

Ljubljana
Miklošičeva cesta 13
prejeto

Vidic-Knez

tovarne na Viču in Brdu
nudijo v poljubni meri — takoj
dobavne — najboljše predelane
modele strešnikov z eno ali dvema
srezama kakor tudi bobrovec (bo-
ber) in sidno opako. — Ne kaže
se pošilje tekoji popis in posebej
Stekleni strešnik vedno v zalogi.

Za v Prago

priporoča podpisana tvrdka
vse tolovadne oblačine potreb-
ščine za člane, članice, ne-
raščoj in deco.

Solidno in lepo izdelani kroji
po najnižji ceni. — Zahtevajte
cenik!

BRATA ČAPUDER
Ljubljana, Wolfova ul. 1/II.

UMETNA GNOJILA

superfosfat, kaljeva sol, kvašit, th-
masova žilina in prvovrstni Splitski
Portland-cement vedno v zalogi po naj-
ugodnejših cenah pri osr. gosp. zadr.

„EKONOM“
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 7.

Volna

za damsko obleke, kostume in plašče v vseh kras-
nih, modernih barvah in vzorih po slino znižanih
cenah, n. pr. ševljot 110 cm m Din 36.—, čisto
volneni poplin 60.—, modni karo 140 cm Din 56.—,
fini kamparn 118.—, moderni covercoat 130.— raz-
pošilja volatrgovina R. STERMECKI, CELJE št. 63.
Vzorec se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z
čez 1000 slikami čez razne domače potrebnosti pa
zastonj. Kdor pride z vlakom, dobi na-
kupu primerno povrnitev vožnje. Trgovci
angro cene.

Največje vrtnarsko
podjetje v Jugoslaviji

VRT Džamonja in drugovi,
dr. z o. zav., Maribor

Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih
dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in
vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ame-
rikanskih podlogah, kakor tudi cepe in pod-
loge istih. Semena zelenjave, cvetja in gospo-
darstvenih rastlin. Cvetje v loncih in razne
okrasne grmovje in drevje imamo celo leto.
Zahtevajte cenike.

--- Naročajte in širite „GRUDO“! ---

TISKARNA »MERKUR«

TRGOV. - INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva 13

TELEFON ŠTEV. 552

TISKA ČASOPISE, KNJI-
GE, POSETMICE, BRO-
ŠURE, LETAKE, CENIKE,
TRG. TISKOVINE I. T. D.

Lastna knjigovoznica.

Najboljša in zato
najcenejše kupite
edino le pri

Josip Petelinc

pletenine, majce, volno,
žepne robce, kravate,
palice, nahrbtnike,
spodnje hlače, otroško
trikot perilo, kompletne
potrebščine za čevljarje,
krojače, sedlarje in
šivilje

v Ljubljani
ob vodi, blizu Prešer-
novega spomenika.
Na veliko in malo!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Slovenske Konjice, Novo
mesto, Ptuj, Rakov, Slovenjgradec, Prevalje.

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi).

Kapital in rezerve nad Din 20.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavni: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458